

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Financiën
Via <https://www.internetconsultatie.nl/omvormingsalderen>
Onze ref. : SPF20191125
Datum : 25 november 2019
Betreft : Reactie internetconsultatie wetsvoorstel 'Omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers'

Dit document bevat de reactie van Stichting Privacy First op de internetconsultatie over de Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Wet belastingen op milieugrondslag ter uitvoering van de omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers. Stichting Privacy First is opgericht in 2008 en zet zich in voor het behouden en bevorderen van het recht op privacy, alsmede de persoonlijke vrijheid van leefomgeving. Vanuit deze achtergrond gaan we in op enkele zaken uit het wetsvoorstel en de bijbehorende MvT en IAK.

1. Verplichte installatie digitale meetinrichting niet proportioneel en niet verplicht

Het wetsvoorstel raakt onder andere alle mensen die een elektriciteitsmeter hebben die de ingaande en uitgaande stromen niet apart kan meten. Zij krijgen als gevolg van dit wetsvoorstel een andere meter aangeboden en zijn verplicht deze te accepteren. De Minister wil naleving afdwingen en gaat daarmee tien jaar terug in de tijd. Afdwingen is zowel niet noodzakelijk als niet verplicht en leidt daarmee tot een overmatige schending van de persoonlijke levenssfeer van personen.

1.1 EU Richtlijn verplicht niet tot afdwingen

De MvT beroept zich op een verplichting die voort zou vloeien uit Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU. Zowel uit de richtlijn als de eigen MvT kan geen verplichting gelezen worden, ook niet in het genoemde artikel 15, vierde lid, van de elektriciteitsrichtlijn. De 'gespannen voet' die de minister ziet wordt niet door de Richtlijn ondersteund.

1.2 Verplichting aan alle kleinverbruikers niet proportioneel

De Minister gebruikt als argument voor het verplicht stellen van de digitale meter (zonder, danwel mét communicatie module) dat een kleine groep kleinverbruikers met zonnepanelen, maar zónder digitale meter zou kunnen blijven salderen. Het verplicht stellen van een digitale meter indien van de salderingsregeling of zonnepanelen gebruik wordt gemaakt is zeker verdedigbaar. Echter, het verplicht stellen van een digitale meter aan álle huishoudens heeft blijkens de MvT in feite alleen als doel deze vorm van 'fraude' tegen te gaan. De MvT licht niet toe om welke gevolgen het hier gaat, of

wat de omvang is van deze 'fraude' of wat de invloed is op de salderingsregeling, netstabiliteit etc. De noodzaak en proportionaliteit van de maatregelen is niet aangetoond.

Zonder onderbouwing van noodzaak en proportionaliteit zal het wetsvoorstel zo aangepast moeten worden dat kleinverbruikers een digitale meter kunnen weigeren, waarmee het huidige beleid wordt voortgezet.

2. Privacyaspecten gaan verder

We zijn blij dat in expliciet rekening gehouden is met privacy en de verwerking van persoonsgegevens. Hieronder valt ook zeker het noemen van de digitale meter zonder communicatiemodule. Ook het uitvoeren van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling verwelkomen we.

Wel wijzen we de Minister erop dat 'privacyaspecten' meer omvatten dan de aspecten die in het wetsvoorstel en MvT worden genoemd. 'Privacy' vraagt om burgers zoveel mogelijk te vrijwaren van inbreuken op hun persoonlijke levenssfeer. Het verplichten en vervolgens middels de toezichthouder afdwingen van de installatie van een digitale meter, zonder noodzaak (zie ons eerdere punt) is een stevige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. Een overweging kan zijn de uitsterfconstructie te handhaven teneinde de privacy te beschermen.

3. Gehanteerde Terminologie

Het gebruik van de term 'slimme meter' zet gebruikers op het verkeerde been en 'leent' voordelen die met bijvoorbeeld energieverbruiksmanagers worden verkregen. Nadat de 'slimme meter' zich na 2011 beperkt tot het enkele malen verzenden van verbruiksgegevens kan niet meer gesproken worden over een apparaat dat slim is. Met de introductie in de MvT van de 'digitale meter' blijkt dit eens te meer. Het verschil tussen deze digitale meter en de 'slimme meter' is de mogelijkheid tot communicatie met de netbeheerder.

Door het verkeerde frame worden aan de 'slimme meter' mogelijkheden toegedicht die deze niet bezit. De zin "Daarnaast is er met...tot energiebesparing" (Par. 3, p7 MvT) kan aangepast worden naar "Daarnaast krijgt de kleinverbruiker met een digitale meter met communicatiemodule meer inzicht in zijn individuele energieverbruik [de verplichte maandelijkse overzichten van de energieleverancier met daarin een vergelijking met eerdere perioden] en heeft de mogelijkheid om, na ontsluiten van informatie middels een energieverbruiksmanager, meer informatie te ontvangen en een breder dienstenaanbod te krijgen met meer mogelijkheden tot energiebesparing."

Het gebruik van de term 'slimme meter' is een hinderlijke en inmiddels achterhaalde aanduiding. De wetgever vermengt hier juridische begrippen met begrippen die de beleidsuitvoer als doel hebben. Het wetsvoorstel kan de gebruikte termen verduidelijken.

Wij vragen dit wetsvoorstel te benutten om de terminologie preciezer te maken, bijvoorbeeld door:

eigen keuzes in een vrije omgeving

- het Besluit op afstand uitleesbare meetinrichtingen aan te vullen met de definitie van een op afstand uitleesbare meetinrichting met, en een op afstand uitleesbare meetinrichting zonder met communicatiemodule. Of,
- het aansluiten bij de terminologie van de Energierichtlijn en te spreken over 'slimme-metersysteem' (een term die overigens veel breder is bedoeld dan alleen de meter zelf). In die lijn verdient het voorkeur de digitale meter voortaan aan te duiden als een digitale, conventionele meter.

Voor nadere informatie of vragen met betrekking tot bovenstaande punten is Privacy First te allen tijde bereikbaar op telefoonnummer 020-8100279 of per email: info@privacyfirst.nl.

Hoogachtend,

Stichting Privacy First

Drs. M. van der Veen, CIPP/E
woordvoerder